

Årsplan NFTU 2024

Innhold

Utvalgets sammensetning.....	3
Systematiske tiltak	3
Trygg Trafikk.....	4
Mind-senteret.....	4
Samarbeidsprosjekter	5
Opplæring og holdningsskapende trafikksikkerhetstiltak	6
Pedagogiske tiltak.....	6
Fysiske vegtiltak	7
Medvirkningsrådene.....	8
Rapportering	8
Møtedatoer for 2024	8
BUDSJETT	9

Nordland fylkes trafikksikkerhetsutvalg (NFTU) skal ivareta ansvar og oppgaver for Nordland fylkeskommune jf. Vegtrafikkloven §40 - Fylkeskommunen har et ansvar for å tilrå og samordne tiltak for å fremme trafikksikkerheten i fylket.

NFTUs oppgaver er definert i Regional transportplan – handlingsprogram 2022-2033 og årsplan med budsjett for 2024. Et sentralt mål for utvalget er at fylket skal drive målrettet, helhetlig og tverrfaglig trafikksikkerhetsarbeid. Viktig for dette er:

1. systematisk tiltak
2. opplæring og holdningsskapende trafikanttiltak
3. fysiske trafikksikkerhetstiltak på veg

Utvalgets sammensetning

NFTU består av tre politiske medlemmer og tre varamedlemmer. Leder av utvalget er fylkesråd for samferdsel. Medlemmene skal velges av fylkesrådet, fra fylkestingets representanter.

Konsultative medlemmer:

- Nordland politidistrikt
- UP distrikt Nord
- Nordland fylkeskommune (Transport og infrastruktur, folkehelse og kommunikasjon)
- Mind-senteret
- Ungdommens fylkesråd (UFR)
- Rådet for personer med funksjonsnedsettelse i Nordland (RPF)
- Nordland eldreråd
- Norges trafikkskoleforbund
- Trygg Trafikk
- Statens vegvesen

Konsultative medlemmer skal rapportere årlig om status for sitt arbeid rundt trafikksikkerhet. Til hvert møte vil alle få anledning til å gi en kort orientering om sin aktivitet. Orientering til fylkestinget med årsmelding vil være basert på denne informasjon.

Systematiske tiltak

Nordland er et langstrakt fylke. For NFTU er det viktig å ha et godt samarbeid med alle kommuner og andre relevante aktører i fylket som er opptatt av og jobber med trafikksikkerhet. Det skal settes søkelys på turister og bedrifter som har ansettelser fra land med en annen trafikkkultur enn Norge.

Trafikksikker fylkeskommune – Nordland fylkeskommune ble godkjent som Trafikksikker fylkeskommune 28. januar 2022. Godkjenningen gjelder i tre år og re-godkjenningen skal være på plass innen januar 2025. Det vil i 2024 jobbes systematisk administrativt for å innhente nødvendig dokumentasjon som i løpet av desember skal være sendt inn til Trygg Trafikk.

Trafikksikker kommune – Trygg Trafikk mottar tilskudd fra NFTU for å jobbe med kommunene i Nordland som ønsker å bli og beholde godkjenningen som Trafikksikker kommune. I RTP er det et mål at alle kommuner i Nordland skal være godkjent i løpet av planperioden.

Trygg Trafikk skal videre bidra med veiledning, materiell og bistand til kommuner som ønsker å utvikle sitt kommunale trafikksikkerhetsarbeid, og det skal gjøres i tråd med NFTU sine anbefalinger.

Trafikksikkerhetsprisen deles ut annet hvert år jf. NFTU-sak 36/2019. Et viktig mål med trafikksikkerhetsprisen er å øke bevisstgjøringen rundt trafikksikkerhetsarbeidet som gjøres i fylket. Prisen er ment å gi ekstra oppmerksomhet til personer som gjør en innsats i trafikksikkerhetsarbeidet utover det en kan forvente. Førrige pris ble delt ut i 2020, og det ble ikke meldt inn kandidater til prisen i 2022 eller 2023. Ny kunngjøring gjøres derfor i 2024.

Fylkeskommunale trafikksikkerhetsmidler

Fra 1. januar 2024 er det nye retningslinjer for tilskuddsordningene. Fysiske trafikksikkerhetstiltak endres med nye frister, lengre tid for å gjennomføre tiltak og utbetaling av moms til kommunene når det gjøres tiltak på fylkeskommunal eiendom.

Tilskudd til holdningsskapende trafikksikkerhetstiltak endres med navn til «Tilskudd til forebyggende trafikksikkerhetstiltak». Tilskuddet prosjekt trafikksikkerhetstiltak vil også bli innlemmet her. De største endringene er at det kun er to søknadsfrister og det er mulig å få inntil 12 måneder for å gjennomføre tiltaket.

Trygg Trafikk

NFTU bevilger årlig tilskudd til Trygg Trafikk for gjennomføring av fylkestiltak jf. avtale mellom Nordland fylkeskommune og Trygg trafikk. (FR-sak 288/2019)

Tiltak gjennomføres i hele fylket i samsvar med RTP handlingsprogram, Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg og Trygg Trafikk sin tiltaksplan.

Det årlige tilskuddet skal for 2024 dekke blant annet:

- Arbeid med Trafikksikker kommune
- Markering av refleksdag
- Materiell til skoler, barnehage og helsestasjoner
- Veilede kommuner om Hjertesone
- Utvikle og gjøre sykkeldyktig.no kjent for skolene i Nordland
- Markering av verdens minnedag for trafikkkofre
- Reisevirksomhet
- Kontor og administrasjonskostnader

Nordland fylkeskommune medlemskap på kr. 5000,- er ikke en del av tilskuddet.

Mind-senteret

MIND-senteret er et trafikksikkerhetssenter i Bodø som skal videreutvikles til å gi tilbud til ungdom mellom 16-20 år i Nordland. Med en litt annerledes og forskningsbasert tilnærming til forebygging og opplæring ønsker vi å utruste ungdommene med en god forståelse for risiko, konsekvenser og evnen til adferdsregulering. Målet er å bevisstgjøre og påvirke ungdommer i sin adferd i trafikken. Til dette benyttes det spesielt utviklede filmer, kombinert med en prosess som utfordrer deltakerne både intellektuelt og emosjonelt.

Gjennom ulike programmer får ungdommene delta aktivt og delaktig i sin egen læring. Målet med programmene er bevisstgjøring av holdninger, tanker og adferd knyttet til trafiksikkerhet. Programmene har også en overføringsverdi til å ta gode valg ellers i livet.

Fra 2023 ble driftstilskuddet til Mind-senteret en del av NFTUs budsjett. Avtalen mellom Nordland fylkeskommune og Bodø kommune er revidert og nye vilkår er satt. Nordland fylkeskommunene er sterkere inne i driften av Mind-senteret og bevilger årlige bidrag i en prøveperiode på tre år. Målet er å utvikle tilbudet til ungdommer mellom 16-20 år og at det også skal kunne tilbys der ungdommene er.

Samarbeidsprosjekter

Ulykkesforebygging

I 2024 vil NFTU jobbe sammen med relevante aktører innenfor de prioriterte områdene og målgruppene, og sette søkelys på forebygging innen trafiksikkerhet. Målet er å få ned trafikkulykker med drepte og skadde. NFTU skal proaktivt melde dette i sosiale kanaler og sette trafiksikkerhet på dagsorden også i media. Kommunikasjonstjenesten i fylkeskommunen deltar som konsultativt medlem i utvalget og bidrar i dette arbeidet.

Det er et mål og å arrangere en trafiksikkerhetsdag for alle kommuner i Nordland i løpet av 2024.

Verdens minnedag for trafikkofre

NFTU og Trygg Trafikk har påtatt seg en koordineringsrolle for gjennomføringen av denne viktige markeringen. Markeringen er tredje søndag i november, FNs verdens minnedag for trafikkofre.

Refleksdag

Det er Trygg Trafikk som gjennomfører refleksdagen. Sekretær til NFTU kan delta og dele ut refleksjer.

Nasjonalt trafiksikkerhetsforum

Nordland fylkeskommune deltar i nasjonalt trafiksikkerhetsforum som er et fagforum på tvers av alle fylkeskommuner. Statens vegvesen og Trygg Trafikk har også en sentral rolle, men det er fylkeskommunene som setter agenda for samlingene.

Rundt årsskiftet 2024/2025 vil arbeidet med ny Nasjonal tiltaksplan for trafiksikkerhet på vei 2026 igangsettes. I dette arbeidet samarbeider forumet i det som er det fylkeskommunale ansvaret.

Trafiksikkerhetsforum Nord

Nordland, Trøndelag, Troms og Finnmark fylkeskommune har jevnlig samarbeidsmøter. Det er lagt opp til uformell møter hvor faglige relevante spørsmål diskuteres. Målet med forumet er læring av hverandre innen trafiksikkerhetsarbeidet.

NMCU (Norsk Motorcykel Union)

Statens vegvesen har etablert et Nasjonalt Forum for MC-sikkerhet, med deltagere fra aktuelle etater og organisasjoner. Formålet med forumet er å arbeide for økt MC-sikkerhet, og en reduksjon av MC-ulykker med drepte og hardt skadde. Nordland fylkeskommune er representert med to deltagere her. Dette kan endres i løpet av 2024.

I tillegg til å delta på nasjonalt MC-forum har Nordland opprettet et eget MC- forum. Det tas opp temaer som omhandler trafiksikkerhet for MC-førere. Forumet ledes av fylkeskommunen.

Hjertesone

Hjertesonearbeidet er et viktig tiltak i RTP og Nasjonal tiltaksplan for trafiksikkerhet på vei. Hjertesonearbeidet er i utgangspunktet et folkehelseiltak hvor man ønsker at barna skal sykle eller gå til skolen. Da er det særlig viktig at trafiksikkerheten tas med allerede i planleggingsfasen.

I tilskudd til fysiske trafiksikkerhetstiltak kan kommuner søke om kartlegging og konsekvensutredning for Hjertesone. Dette er nytt fra i år og for å få tilsagn må gitte kriterier tilknyttet Hjertesone være oppfylt. Det er kun kommuner som er godkjent som Trafikksikker kommune som kan søke om dette.

Opplæring og holdningsskapende trafiksikkerhetstiltak

Forebyggende og holdningsskapende tiltak

NFTU gir tilskudd til forebyggende trafiksikkerhetstiltak som fremmer gode holdninger og adferd i trafikken.

Øvrige tiltak som er forankret i RTP og Nasjonal tiltaksplan for trafiksikkerhet vil prioriteres ved tildeling. For eksempel tiltak til sykkelopplæring for barn og unge, og til voksne med en annen trafiksikkerhetskultur bak seg.

Småskolesekker

Barn og unge er viktig i trafiksikkerhetsarbeidet. NFTU har over år delt ut skolesekker når barna begynner i første klasse. Etter anbudet i 2023 ble det valgt samme leverandør som tidligere. Men sekken blir større og med ny illustrasjon på sekkens lokk.

Pedagogiske tiltak

Valgfag trafikk

Lærere som ønsker å ta videreutdanning for å undervise i valgfag trafikk kan søke tilskudd til NFTU. Det kan søkes tilskudd til studie- og semesteravgift i tillegg til bo- og reiseutgifter inntil kr. 10 000,-.

Barnehage og grunnskole

Trygg Trafikk ivaretar skoler og barnehager slik at det gjennomføres trafikkundervisning til denne gruppen i henhold til Nasjonal tiltaksplan for trafiksikkerhet på vei og RTPs handlingsprogram.

Risikoutsatte grupper

Spesielt utsatte trafikantgrupper - høyrisikotrafikanter, eldre, trafikanter med annen trafikkforståelse- og kultur i tillegg til uoppmerksomme trafikanter er viktig å følge opp med mål om å oppnå bedre forståelse av trygg adferd i trafikken.

Det vil fortsatt jobbes med tiltak for hvordan læringer kan få trafiksikkerhetsopplæring ved opplæringsbedriftene.

Trygg Trafikk og Mind-senteret holder kurs i samarbeid med kriminalomsorgen. De samarbeider også med voksenopplæringen for å gi kunnskap om sikring av barn i bil.

Unge yrkestrafikanter

Norges Trafikkskoleforbund har utviklet et kurs for «yrkestrafikanten». Kurset går over 3 klokke timer og kan gjennomføres enten digitalt eller fysisk. Kurset er et teoretisk kurs, men med mulighet for å tilby tilleggsmoduler i f.eks. praktisk øving. Målgruppen er de mange som bruker bil i arbeid, men likevel ikke definerer seg som yrkessjåfører. Målet for kurset er at yrkestrafikantene skal:

- Bruke sin egen erfaring og kompetanse til å drøfte og bli bevisst sin rolle i trafikkbildet
- Kjøre på en trafiksikker og optimal måte, samtidig som kjøringen ivaretar helse, miljø og sikkerhet
- Bli bevisst på egen kjøremåte og videreutvikle denne, samt bli klar over de faktorer som påvirker den optimale kjøremåten
- Redusere ulykker / nestenulykker
- Redusere skader

Dette vil være et av flere tiltak med søkelys på lærlinger og bedrifter som ansetter lærlinger. I løpet av 2024 vil kurset være klart for å prøves ut, og det vil diskuteres hvordan NFTU kan være involvert i dette.

Kompetanseheving for NFTU

2024 er første året etter kommune- og fylkesvalg, og med nye politiske medlemmer. For å få bredere innsikt og forståelse for eget og andre fylkers trafiksikkerhetsarbeid vil NFTU gjennomføre en studietur i løpet 2024.

Fysiske vegtiltak

Trafiksikkerhet for myke trafikanter.

Hvert år kunngjøres fylkeskommunale midler til fysiske trafiksikkerhetstiltak. NFTU tildeler tilskudd i hovedsak til barns skolevei og områder der barn ferdes.

Ved tildeling skal det tas hensyn til et sluttresultat som gjør veien tryggere for syklende og gående. Barn og ungdom skal ha en trygg skoleveg både i nærområdet og rundt skolen.

Trygge gang- og sykkelveier

Å gå og sykle er viktig for trygge og gode lokalsamfunn. Det krever derfor tilrettelegging, særlig for de som sykler hele året. Å ha vinterryddet gang- og sykkelveger er viktig også for universell utforming. I RTP står det følgende: I dag er det et krav om at vintervedlikeholdet av gang- og sykkelveger, holdeplasser mm skal gi fremkommelighet for alle brukere, **men det er potensiale for større bevissthet rundt problematikken.**

Utbedre rekkverk som ikke fyller sin funksjon

NFTU skal ha problematikken på agendaen for å få bedre innsikt i hvordan man kan redusere skadeomfanget i forbindelse med utforkjøring og møteulykker.

Mikromobilitet og elektriske sparkesykler

El-sparkesykkel er et nytt fenomen som har vokst raskt. Reglene er allerede strammet inn og NFTU har gitt innspill til politiske høringer. NFTU bør med sin rolle formidle kunnskap om gjeldende regler og være bidragsyter for å bygge en god kultur.

Medvirkningsrådene

NFTU skal samarbeide tverrfaglig for å sikre et helhetlig trafikksikkerhetsarbeid.

Nasjonalt tiltaksplan for trafikksikkerhet på vei 2022-2025 pkt. 145: Fylkeskommunene vil oppfordre de lovpålagte medvirkningsorganene (dvs. eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd/medvirkningsorgan for ungdom) til å bidra inn i fylkeskommunenes trafikksikkerhetsarbeid og arbeide aktivt med trafikksikkerhet inn mot sine grupper.

Medvirkningsrådene deltar som konsultativt medlemmer. Representanten skal bidra til at saker utvalget gir innspill til ivaretar kunnskap om de ulike trafikantutfordringer.

Nasjonalt tiltaksplan for trafikksikkerhet på vei 2022-2025 setter søkelyset på faglig samarbeid.

Medvirkningsrådene skal bidra med sin faglige kompetanse til trafikksikkerhetsarbeidet i Nordland. Blant annet gjelder dette temaer som omhandler:

- Universell utforming (kap. 13.5)
- Eldre (kap. 12.)
- Ungdommer (faktaboks 7.1)

Rapportering

NFTU utarbeider årsmelding tidlig hvert år. Den tar utgangspunkt i årsplan og budsjett, i tillegg til de aktiviteter og oppgaver som er utført. Årsmeldingen vil redegjøre for regnskapet ut fra oppsatt budsjett og forklare eventuelle avvik.

Møtedatoer for 2024

- 7. mars - TEAMS
- 17.-19. juni - studietur
- 18. sep - Ofoten
- 16.-17. desember - Bodø

BUDSJETT

2024			
	prosjektnr.		
NFTU - drift	6600133		
Trygg Trafikk		kr	1 600 000
Mind- senteret		kr	2 500 000
Sykkelgårdene		kr	10 000
Småskolesekkene		kr	600 000
Drift - NFTU		kr	80 000
Åpen post		kr	10 000
Sum		kr	4 800 000
NFTU - Fysisk tiltak	6800134		
sum		kr	14 000 000
NFTU - Forebyggende tiltak	6600135		
sum		kr	2 200 000
Budsjettrammen		kr	21 000 000
Prisjustering		kr	903 000
Budsjett 2024		kr	21 903 000

Ubenyttete midler fra tidligere år overføres til 2024.

Aktiviteter 2024

Ivaretatt av

Verdens minnedag	Trygg Trafikk og Nfk
Refleksdagen	Trygg Trafikk
Tilskudd fysiske ts-tiltak	Nfk/NFTU
Tilskudd forebyggende ts-tiltak	Trygg Trafikk, Nfk og NFTU
Unge trafikanter, inkl. lærlinger	Trygg Trafikk, Mind-senteret og Norges trafikkskoleforbund
Småskolesekker	Nfk
Trafikksikkerhetsdag for alle kommuner i regi av NFTU	NFTU (Nfk/Trygg Trafikk)
Turister langs vei og bedrifter med arbeidstakere fra andre land	UP, Nfk, SVV, Trygg Trafikk
Barnehage, grunnskole og russ	Trygg trafikk
Risikoutsatte grupper (eks kriminalomsorgen)	Mind-senteret og Trygg Trafikk